_____
(rajonas / miestas, mokykla)

_____ klasės (grupės) _____ specialybės mokinio (-ės)

_____
(vardas ir pavardė)

MUZIKOLOGIJA

II egzamino dalis

Muzikinio mąstymo testas

2013 m. mokyklinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2013 m. birželio 6 d. Trukmė – 2 val. 30 min. (150 min.)

NURODYMAI

- Egzamino užduotis sudaryta iš 3 dalių: harmonijos uždavinio (teorijos užduoties), muzikos kūrinio analizės iš natų ir muzikos kūrybos pagal pateiktą pavyzdį.
- Užduoties I dalį sudaro muzikinio raštingumo testas ir harmonijos uždavinys. Muzikinio raštingumo testą atlieka solinio dainavimo specialybės mokiniai. Harmonijos uždavinį sprendžia kitų atlikėjų specialybių ir muzikos teorijos, kompozicijos specialybių mokiniai. Pateikiami 5 variantai (**A**, **B**, **C**, **D** ir **E**). Jūs turite pasirinkti **vieną iš jų** ir atlikti užduotį.
- Užduoties II dalis – muzikos kūrinio analizė iš natų. Pateikiami 4 variantai (**A**, **B**, **C** ir **D**). Jūs turite pasirinkti **vieną iš jų** ir atlikti užduotį.
- Užduoties III dalis – muzikos kūryba pagal pateiktą pavyzdį. Pateikiami 3 pavyzdžiai (**A**, **B** ir **C**). Jūs turite pasirinkti **vieną iš jų** ir atlikti užduotį.
- Rašykite tik jums skirtose vietose, nerašykite vertintojams skirtose vietose. Atlikdami testą, galite naudotis pieštuku ir trintuku, tačiau galutinius atsakymus ar sprendimus užrašykite **mėlynai rašančiu** rašikliu. **Vertinami tik rašikliu pažymėti, užrašyti atsakymai ar sprendimai**.

VERTINIMAS

Taškų suma už muzikinio mąstymo testą	

Vertinimo komisijos pirmininkas _____
(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

© Nacionalinis egzaminų centras, 2013

I. MUZIKINIO RAŠTINGUMO TESTAS

1 užduotis

1.1. Muzikos kūrinio ištraukose yra skirtingų ritminių verčių natų grupės. Jos yra pateiktos lentelėje. Užrašykite lentelėje pateiktų natų grupių vertę viena nata be taško.

Wolfgangas Amadeus Mozartas
15 sonata klavyrui K. 533 II d. (33, 34 t.)

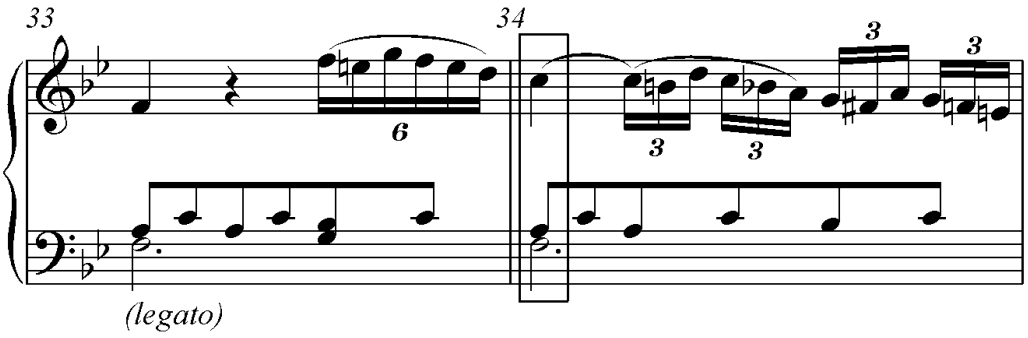

Wolfgangas Amadeus Mozartas
15 sonata klavyrui K. 533 II d. (41, 42 t.)

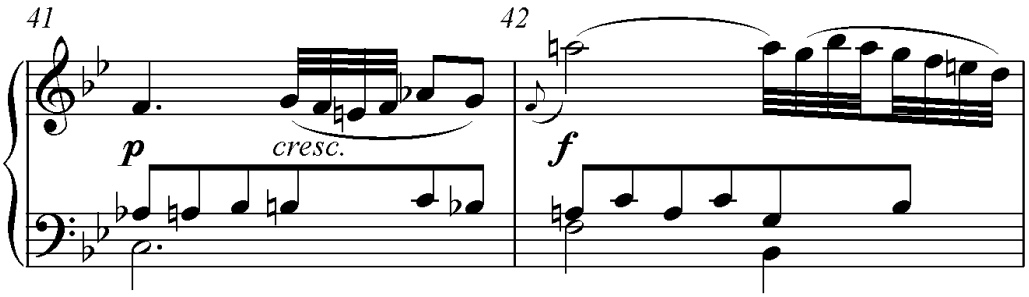

Eil. Nr.	Natų grupė	Natų grupės vertė lygi vienai natai be taško	Čia rašo vertintojai I	II	III
1	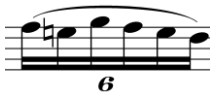		___	___	___
2	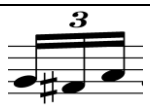		___	___	___
3	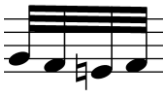		___	___	___
4	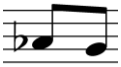		___	___	___
5	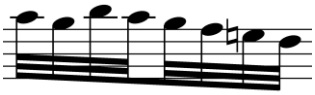		___	___	___

Taškai (0–5)			

1.2. Pažymėkite žodžius, tinkančius **34** takto pažymėtam akordui apibūdinti.

A minorinis
B mažorinis
C septakordas
D kvintsekstakordas
E terckvartakordas
F sekundakordas
G kvintakordas
H sekstakordas
I kvartsekstakordas

Taškai (0–2)			

1.3. Nustatykite akordo pavadinimą ir užrašykite jo apvertimus sveikosiomis natomis.

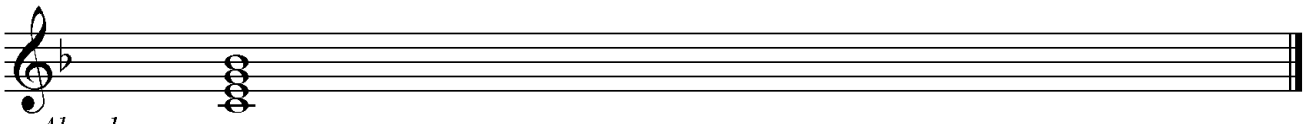

Akordo pavadinimas: _____.

Taškai (0–4)			

2 užduotis

2.1. Nustatykite ir užrašykite lietuvių liaudies vienbalsės dainos „Zarelė vakarinė“ ištraukos tonaciją ir transponuokite šią ištrauką m. 2 žemyn. Užrašykite gautos tonacijos pavadinimą. Vartokite prieraktinę alteraciją.

Tonacijos pavadinimas yra _____.

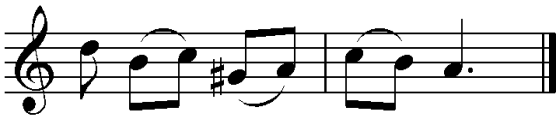

Nauja tonacija: _____ .

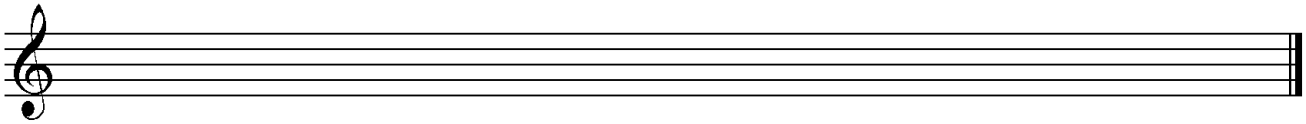

Taškai (0–3)			

2.2. Lietuvių liaudies dainos „Zarelė vakarinė“ ištraukoje yra būdingas sumažintos kvartos intervalas. Sudarykite ir išspręskite kitus būdingus sumažintus intervalus **g-moll** tonacija.

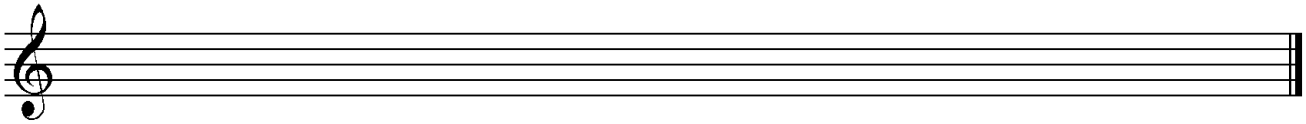

Taškai (0–4)			

2.3. Užrašykite šiuos garsus ***Es*** ir ***gis***^{2} penklinėje sveikosiomis natomis.

Taškai (0–2)			

Taškų suma už muzikinio raštingumo testą (0–20)			

I. HARMONIJOS UŽDAVINYS

Pasirinkite vieną iš užrašytų melodijų (**A**, **B**, **C**, **D** arba **E**) ir suharmonizuokite ją keturiais balsais.

A *(10 taškų)*

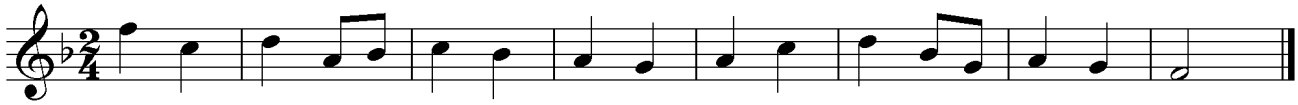

B *(20 taškų)*

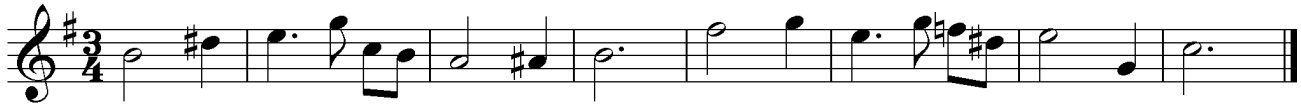

C *(25 taškai)*
Melodija skirta atlikėjų specialybių mokiniams.

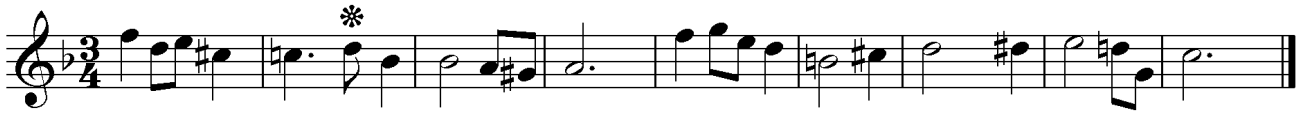

D *(30 taškų)*

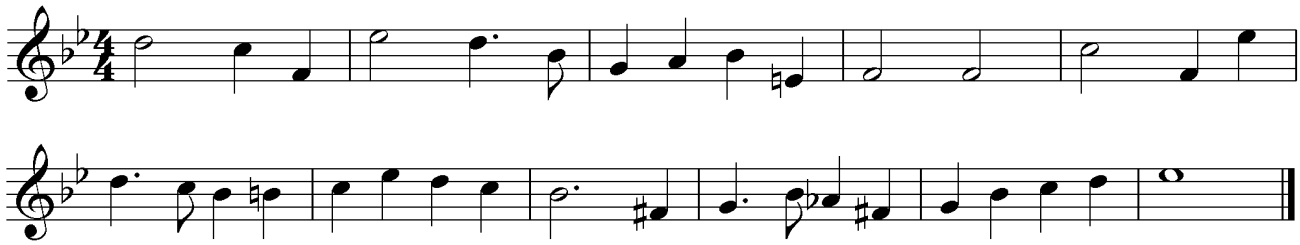

E *(40 taškų)*
Melodija skirta muzikos teorijos ir kompozicijos specialybių mokiniams.

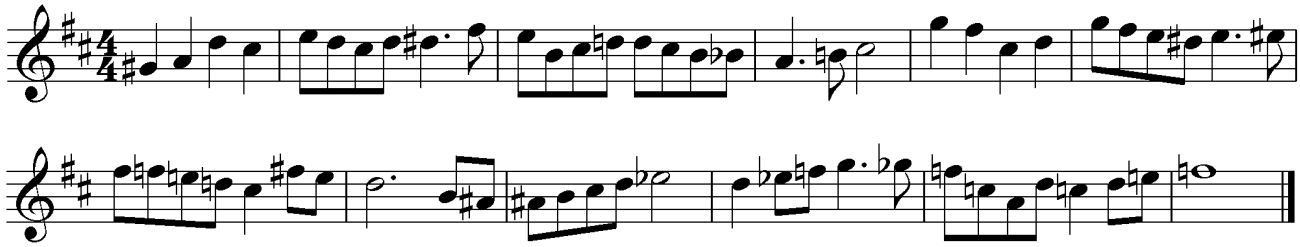

Juodraštis

Švarraštis

Vertinimas

Kriterijai	*Sprendimas*			*Alteracijos ženklų vartojimas*			*Ortografija*			***Taškų suma*** *(0–40)*		
Skiriami taškai												

II. MUZIKOS KŪRINIO ANALIZĖ IŠ NATŲ

*Pasirinkite vieną iš pateiktų muzikos kūrinių ir atlikite nurodytas užduotis. Kiekvieno varianto (**A**, **B**, **C** ir **D**) užduotys yra skirtingos, jos pateiktos po kiekvieno muzikos kūrinio natų teksto.*

***A** variantas skirtas solinio dainavimo, **B** variantas – kitų atlikėjų specialybių mokiniams, **C** variantas – papildoma pasirinkimo galimybė, **D** variantas – muzikos teorijos ir kompozicijos specialybių mokiniams.*

A „Augo liepelė“

Juozas Gudavičius

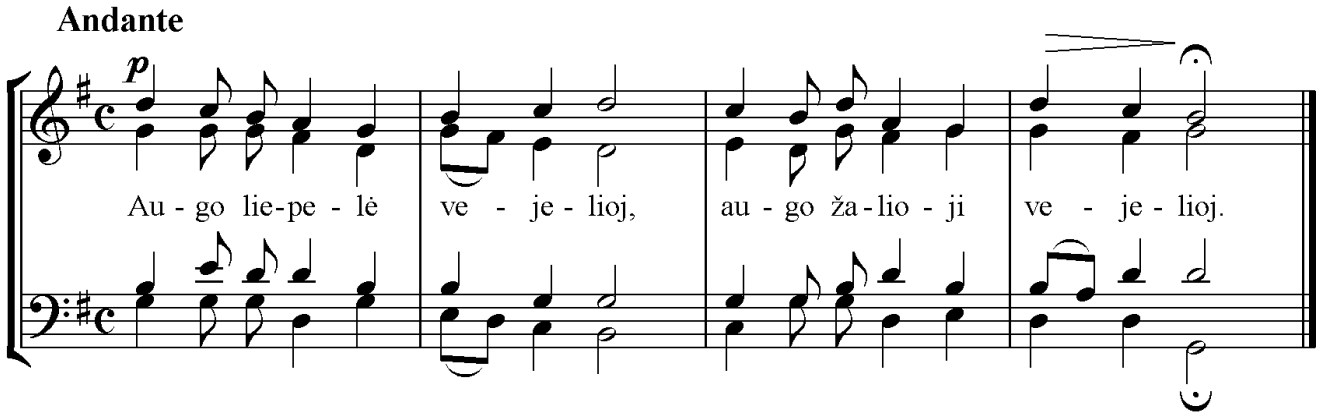

1A. Nustatykite Juozo Gudavičiaus harmonizuotos lietuvių liaudies dainos formą ir parašykite jos pavadinimą.

_____

Taškai (0–1)			

2A. Įvardykite šią formą sudarančias visas smulkesnes struktūrines dalis.

_____

Taškai (0–2)			

3A. Nurodykite taktą, kuriame yra dominantės kvintakordas sprendžiamas į VI laipsnio kvintakordą.

_____

Taškai (0–1)			

4A. Apibūdinkite kūrinio ištraukos **baigiamąją** kadenciją pagal užbaigtumo laipsnį.

Pagal užbaigtumo laipsnį baigiamoji kadencija yra _____.

Taškai (0–1)			

5A. Raskite muzikos kūrinio natose natų pailginimo ženklą (-us) ir užrašykite jo (-ų) pavadinimą (-us).

_____

Taškai (0–1)			

„Lapeliai iš albumo“ fortepijonui op. 124, Nr. 10 (1–8 t.)

Robertas Schumannas

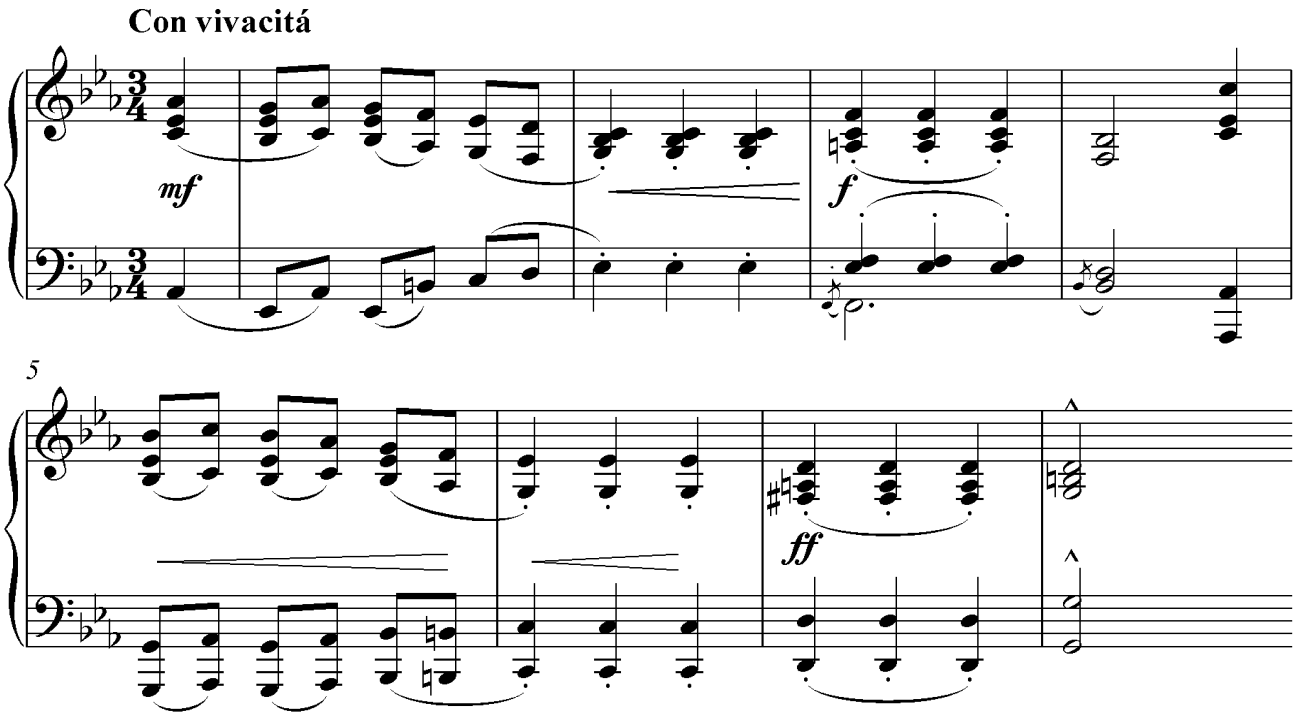

6^{A}. Nustatykite R. Schumanno muzikos ištraukos formą ir užrašykite jos pavadinimą. Natose varnele pažymėkite cezūrą tarp pagrindinių formos dalių.

_____

Taškai (0–2)			

7^{A}. Nustatykite ir užrašykite muzikos ištraukos pradinės ir baigiamosios tonacijų pavadinimus.

_____

Taškai (0–2)			

8^{A}. Nurodykite laipsnį (-ius), į kurį (-iuos) muzikos ištraukoje yra sudarytas (-i) nukrypimas (-ai).

_____

Taškai (0–2)			

9^{A}. Nustatykite **4 takto pirmąjį akordą** ir užrašykite jo pavadinimą. Akordą žymėkite taip, kaip jis žymimas funkcinėje harmonijoje.

Žymėjimo pavyzdys: T, T_6, T_{46}, K_{46}, D, D_6, D_{46}, S, S_6, S_{46}, D_7, (D_7) arba D_7→ ir kt.

_____

Taškai (0–1)			

Taškų suma už muzikos kūrinio A analizę iš natų (0–13)			

B

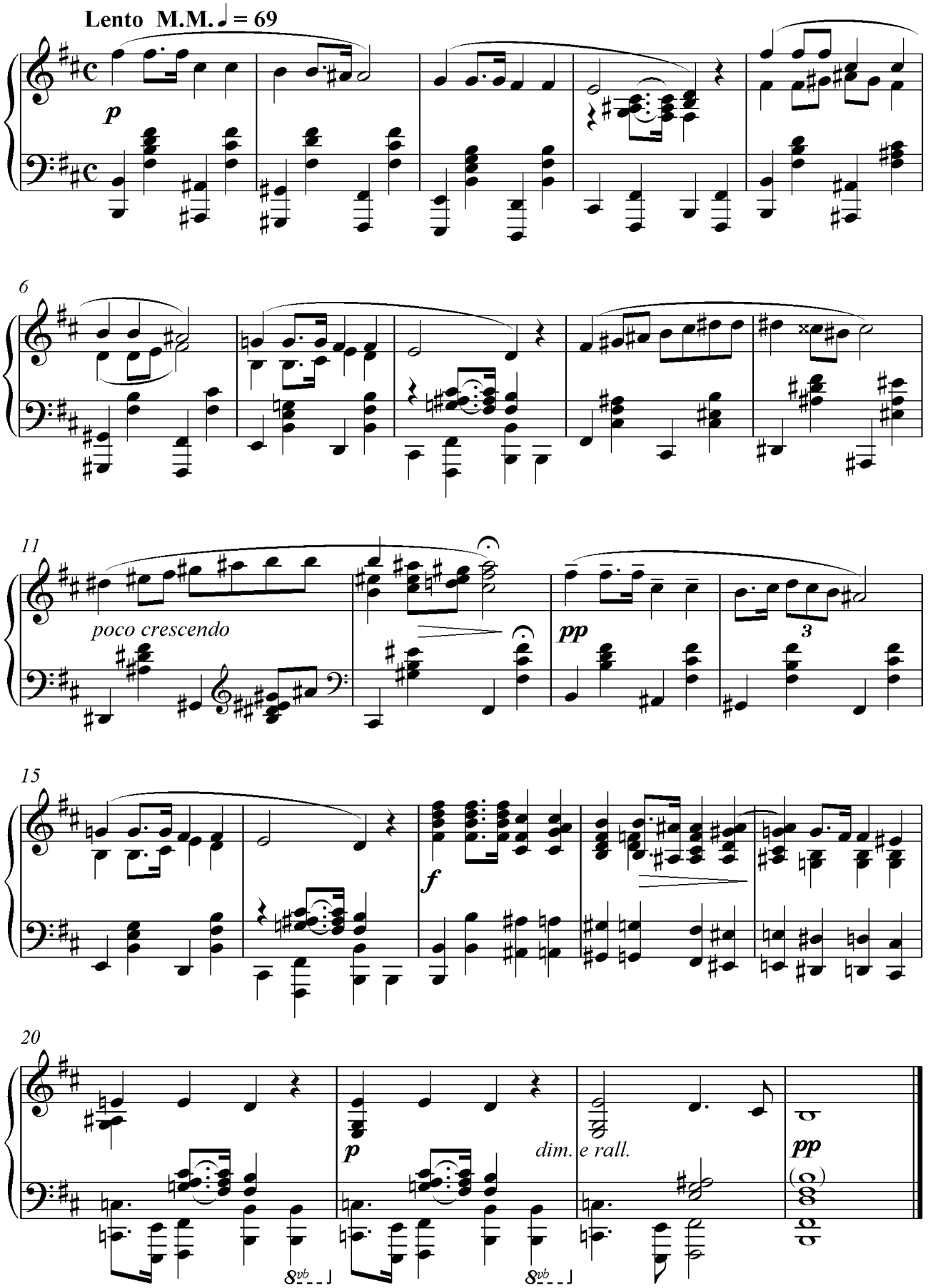

1B. Nustatykite muzikos kūrinio formą ir užrašykite jos pavadinimą.

_____

Taškai (0–2)			

2B. Sudarykite muzikos kūrinio formos schemą. Schemoje muzikos formos terminais pavadinkite pagrindines kūrinio dalis, dalių pradines tonacijas. Raidėmis nurodykite tematikos pasikeitimą ar pasikartojimą, skaičiais – dalių apimtį taktais. Pasinaudokite pateikta taktų numeracija.

Muzikos kūrinio formos schema:

Taškai (0–11)			

3B. Tuščiuose lentelės langeliuose įrašykite taktus, kurie sudaro šias muzikos formas.

	Muzikos formos	*Taktai*
A	periodas su praplėtimu	
B	kvadratinis, normatyvinis periodas	
C	neišplėtotas periodas (konstrukcija, atliekanti periodo vaidmenį)	

Taškai (0–3)			

4B. Pažymėkite teiginius, tinkančius **pirmajai** šio muzikos kūrinio formos daliai apibūdinti.

A išplėstas
B sutrumpintas
C vienatonacinis
D moduliacinis
E nekvadratiškas
F kvadratiškas
G sudėtinis
H pakartotas
I vientisinis
J nepastovios tonacijos
K pastovios tonacijos

Taškai (0–3)			

5B. Pažymėkite teiginius, tinkančius šio muzikos kūrinio formos tipui apibūdinti.
Kūrinio muzikos formos tipas yra:

A plėtojamojo pobūdžio
B reprizinio pobūdžio
C nereprizinio pobūdžio
D vienatemis

Taškai (0–1)			

6^{B}. Pažymėkite kontrastą tarp dalių sudarančias kompozicines priemones.

A tonacijų ir dermių kaita
B pritarimo faktūros kaita
C melodinės linijos ypatumai
D ryškus balsų skaičiaus pasikeitimas

Taškai (0–2)			

7^{B}. Nustatykite **19 takto paskutinius du** akordus ir užrašykite jų pavadinimus. Akordus žymėkite taip, kaip jie žymimi funkcinėje harmonijoje.

Žymėjimo pavyzdys: T, T_6, T_{46}, K_{46}, D, D_6, D_{46}, S, S_6, S_{46}, D_7, (D_7) arba D_7→ ir kt.

_____

Taškai (0–2)			

8^{B}. Apibūdinkite kūrinio baigiamąją kadenciją pagal funkcinę sandarą.

Pagal funkcinę sandarą baigiamoji kadencija yra _____.

Taškai (0–1)			

9^{B}. Parašykite muzikinių terminų *dim.e rall.* lietuvišką reikšmę.

_____

Taškai (0–2)			

Taškų suma už muzikos kūrinio B analizę iš natų (0–27)			

C

SCHERZO

Allegretto (𝅗𝅥. = 52)

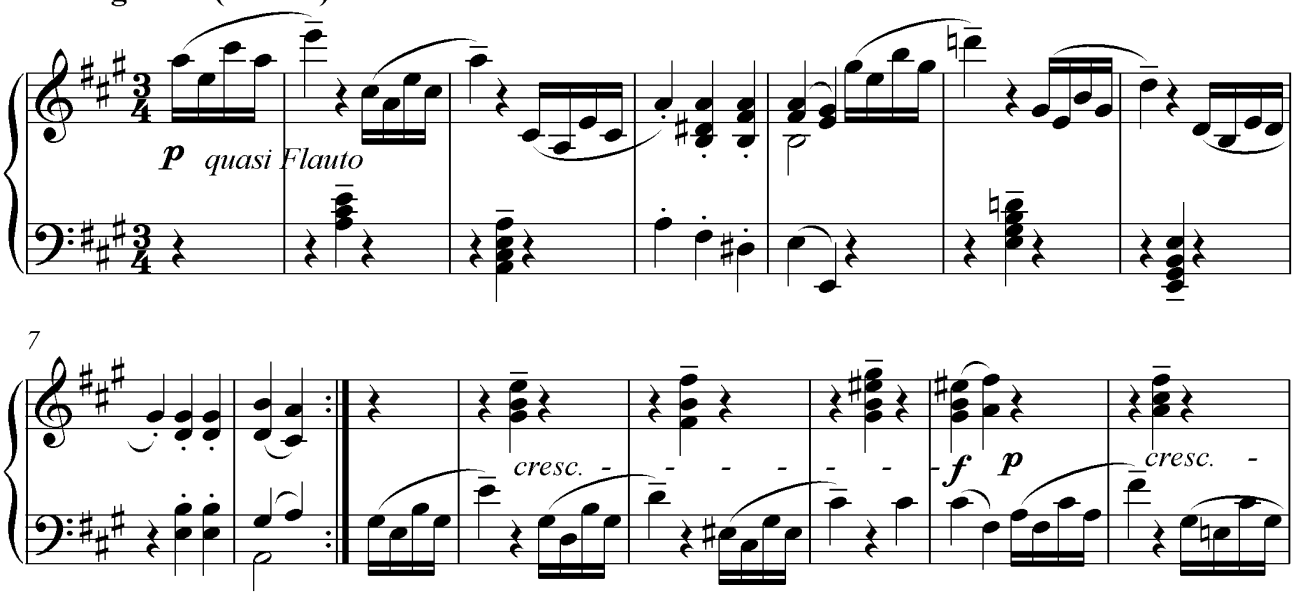

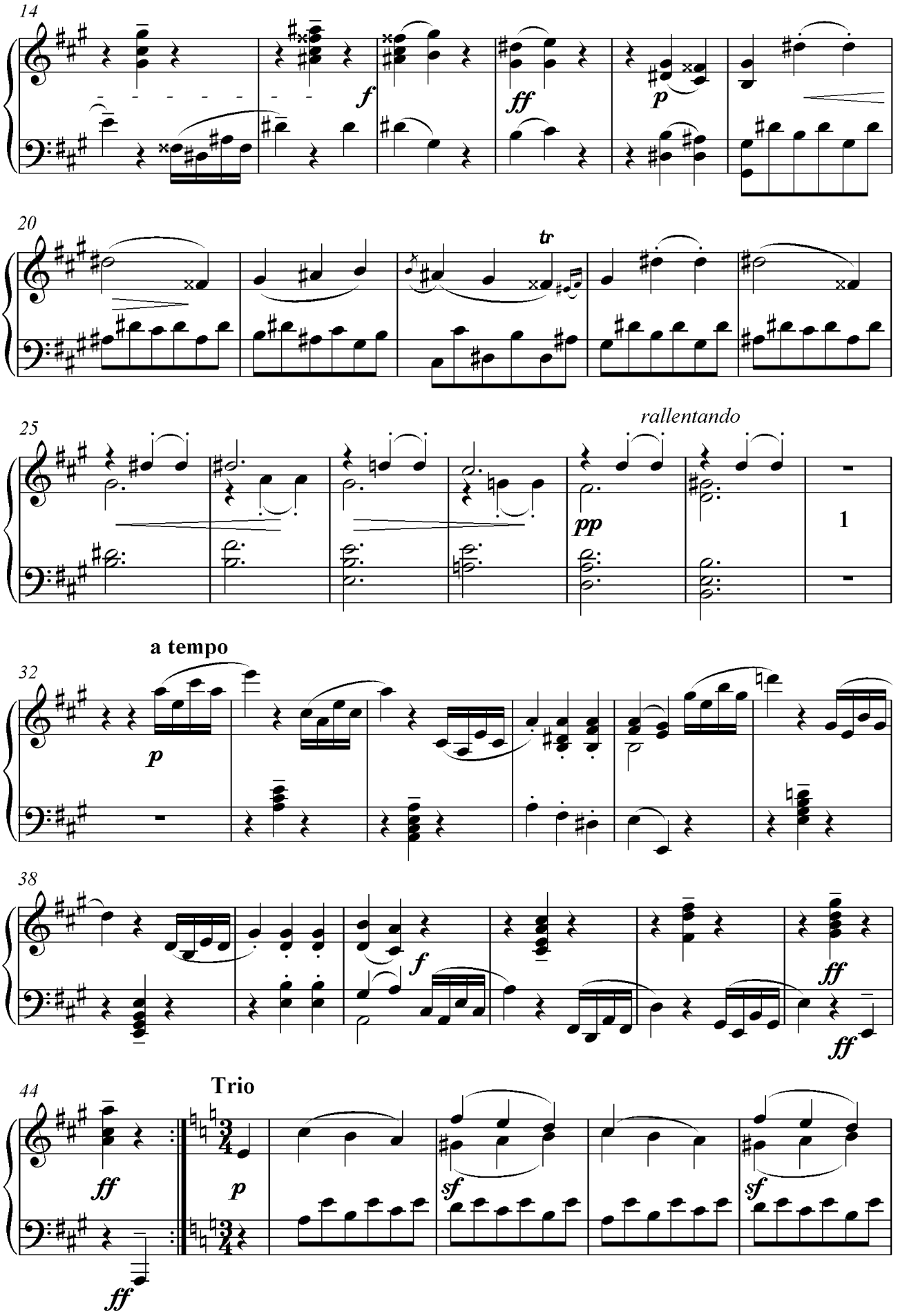
14
f
ff
p
20
tr
25
rallentando
pp
1
a tempo
32
p
38
f
ff
ff
44
Trio
ff
p
sf
sf
ff

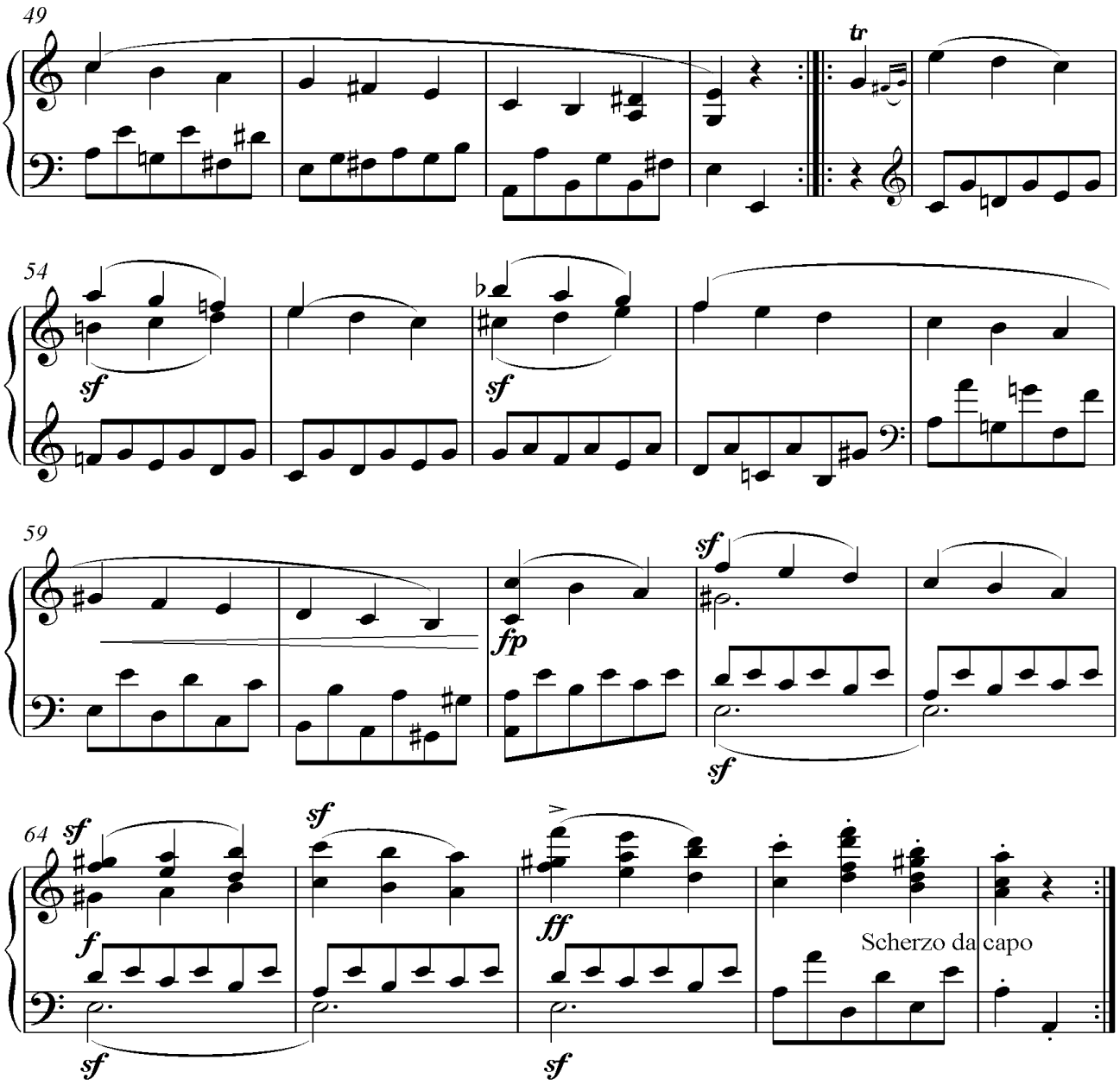

1^{C}. Nustatykite muzikos kūrinio formą ir užrašykite jos pavadinimą.

_____

Taškai (0–2)			

2^{C}. Sudarykite muzikos kūrinio formos schemą. Schemoje raidėmis nurodykite formos pagrindines dalis, dalių pradines tonacijas, skaičiais – dalių apimtį taktais. Pasinaudokite pateikta taktų numeracija.

Muzikos kūrinio formos schema:

Taškai (0–7)			

3^{C}. Nustatykite muzikos kūrinio ***pirmos*** dalies muzikos formą ir užrašykite jos pavadinimą.

_____

Taškai (0–2)			

4^{C}. Sudarykite muzikos kūrinio ***pirmos*** dalies formos schemą. Schemoje muzikos formos terminais pavadinkite formos stambesniąsias padalas ir jų pradines tonacijas. Raidėmis nurodykite tematikos pasikeitimą ar pasikartojimą, skaičiais – dalių apimtį taktais. Pasinaudokite pateikta taktų numeracija.

Muzikos kūrinio ***pirmos*** dalies formos schema:

Taškai (0–12)			

5^{C}. Pažymėkite teisingą atsakymą.

Ar kūrinio baigiamoji kadencija sudaro išorinį periodo praplėtimą?

A taip

B ne

Taškai (0–1)			

6^{C}. Nustatykite **26–30 taktų** akordus ir užrašykite jų pavadinimus. Akordus žymėkite taip, kaip jie žymimi funkcinėje harmonijoje.

Žymėjimo pavyzdys: T, T_6, T_{46}, K_{46}, D, D_6, D_{46}, S, S_6, S_{46}, D_7, (D_7) arba D_7→ ir kt.

_____

Taškai (0–5)			

7^{C}. Nurodykite **40** takte esančių neakordinių garsų rūšių pavadinimus.

_____

Taškai (0–3)			

8^{C}. Parašykite muzikinio termino *quasi* lietuvišką pavadinimą.

_____

Taškai (0–1)			

Taškų suma už muzikos kūrinio C analizę iš natų (0–33)			

D

Allegro con brio

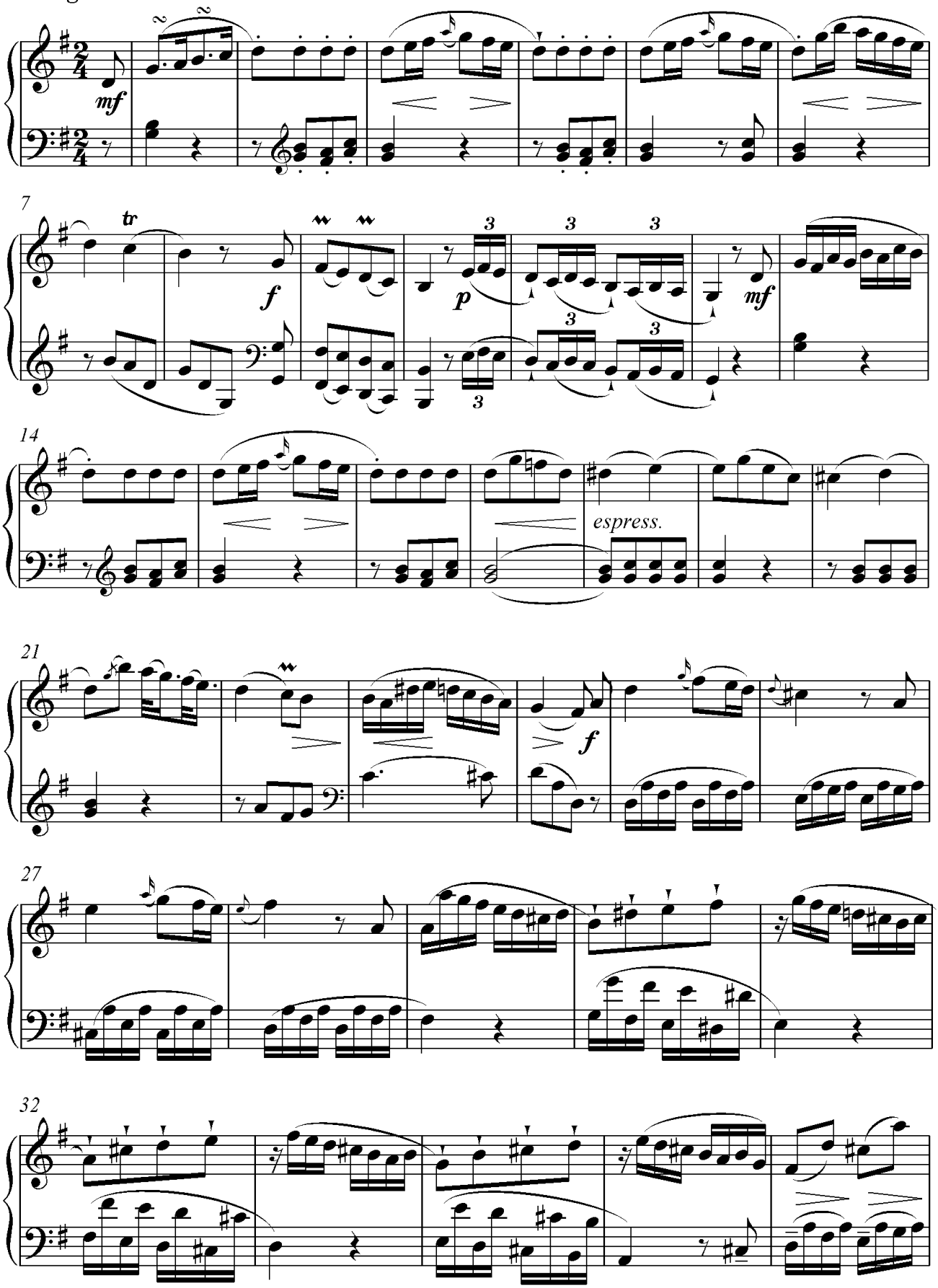

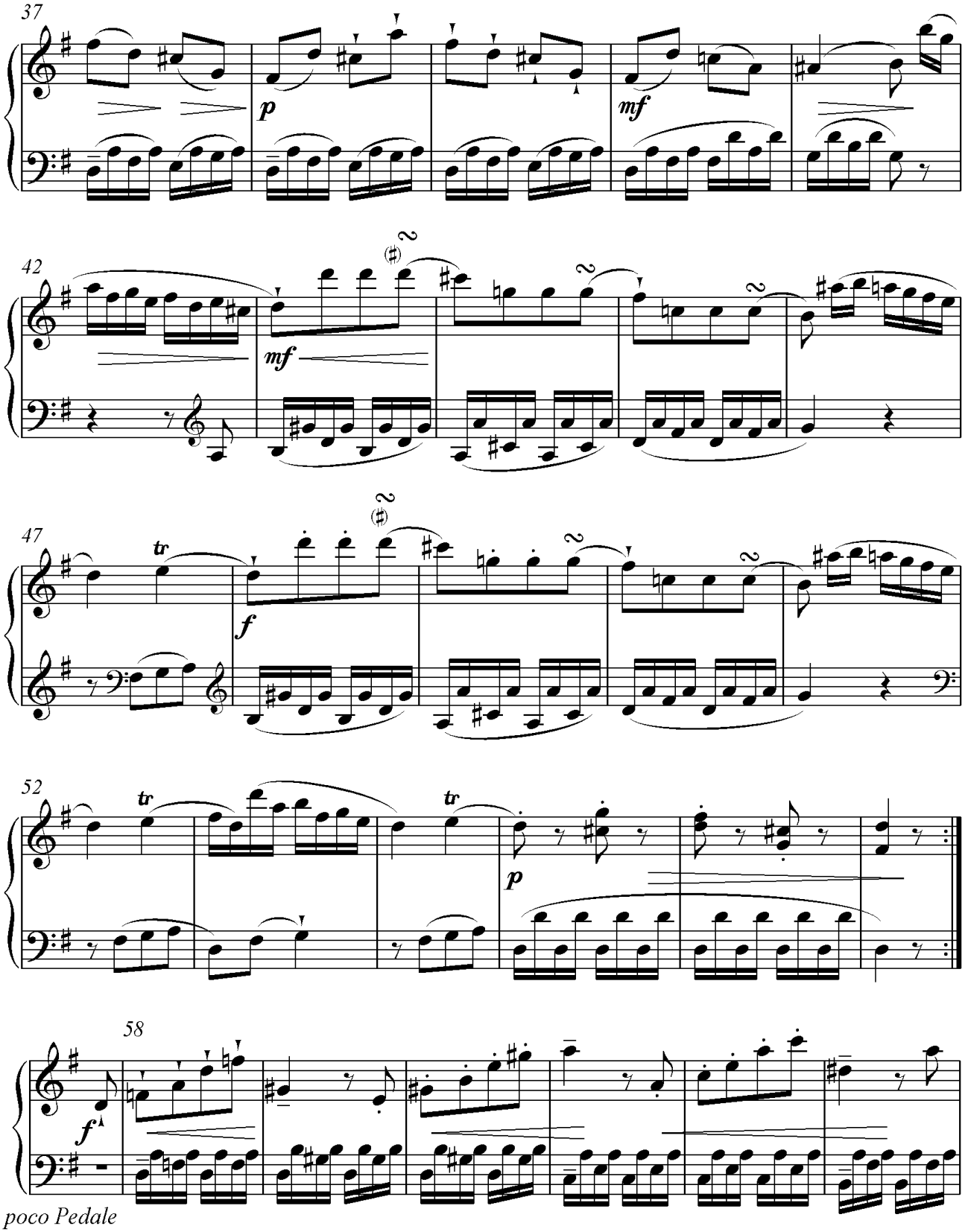
37
p
mf
42
mf
47
tr
f
52
tr
tr
p
58
f
poco Pedale
64

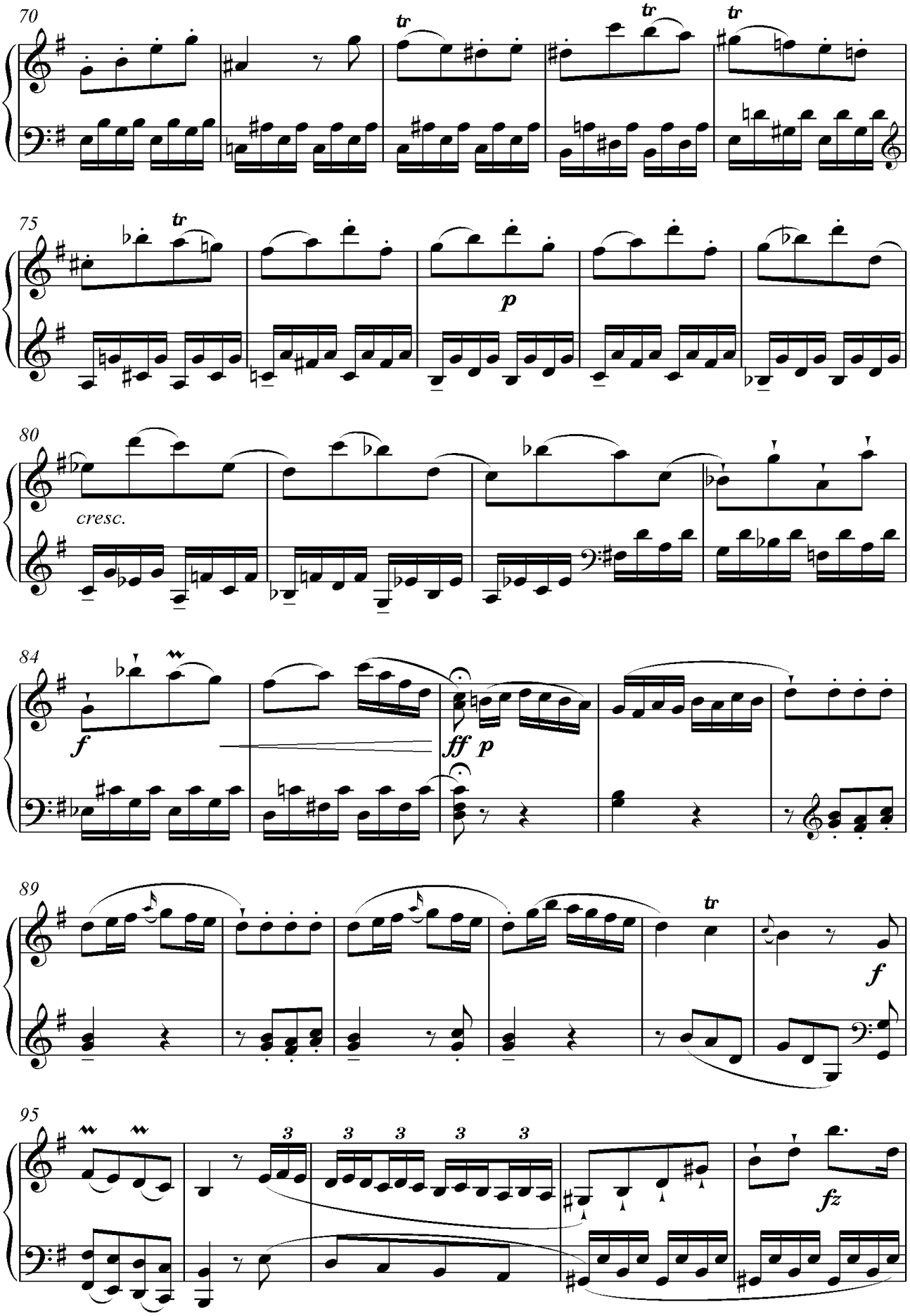
70
tr
tr
tr
75
tr
p
80
cresc.
84
f
ff
p
89
tr
f
95
3
3
3
3
3
fz

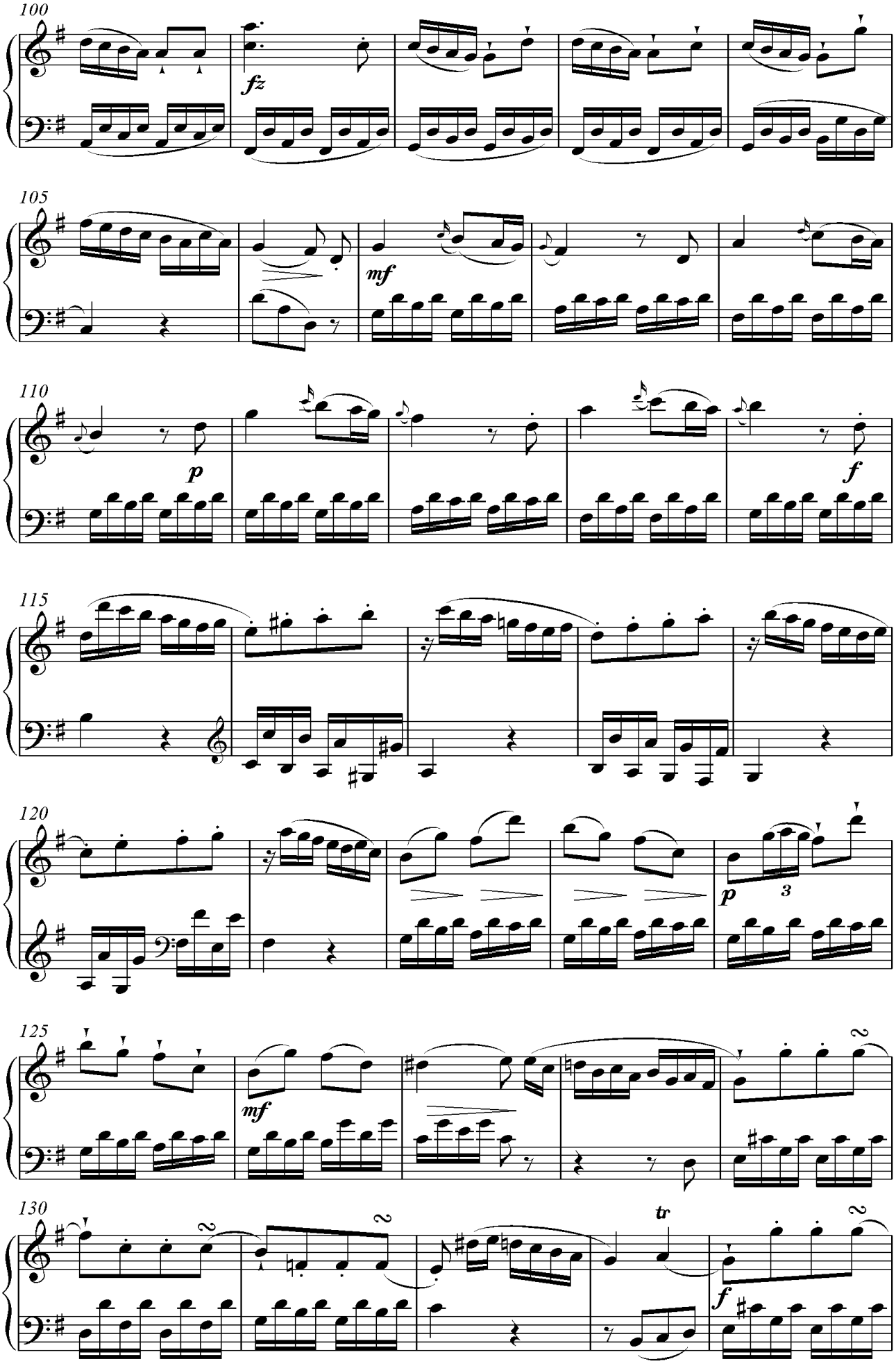
100
fz
105
mf
110
p
f
115
120
p
3
125
mf
130
tr
f

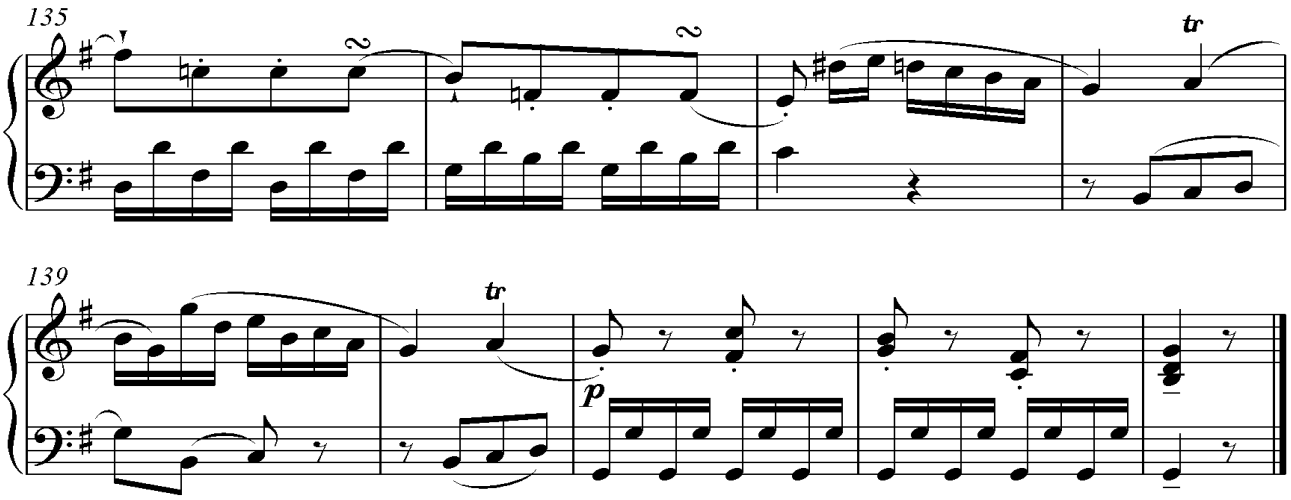

1D. Nustatykite muzikos kūrinio formą ir užrašykite jos pavadinimą.

_____

Taškai (0–1)			

2D. Muzikos formos terminais pavadinkite šio kūrinio pagrindines dalis ir dalių apimtį taktais. Pasinaudokite pateikta taktų numeracija.

Muzikos kūrinio formos schema:

Taškai (0–6)			

3D. Muzikos formos terminais pavadinkite **pirmosios** pagrindinės dalies padalas, nurodykite padalų apimtį taktais. Pasinaudokite pateikta taktų numeracija.

Muzikos kūrinio formos schema:

Taškai (0–8)			

4D. Pažymėkite argumentus, kurie reikšmingi nurodant **ketvirtos** padalos pradžią.

A naujo pasikartojančio melodijos motyvo pasirodymas

B apimtis taktais

C tonacija

D šešioliktinių ritmas

E prieš tai esanti kadencija

F tolesnė muzikos atkarpa be melizmų

Taškai (0–3)			

5^{D}. Parašykite muzikos formos **terminą**, įvardijantį trečios ir ketvirtos padalų jungtį (trečios padalos paskutinė nata ir ketvirtos padalos pirma nata) šiame kūrinyje.

_____

Taškai (0–1)			

6^{D}. Kuriai šios muzikos formos padalai būdinga nuskambėti naujoje tonacijoje kūrinio kitoje formos dalyje?

Šios muzikos formos padalos pavadinimas yra _____

Taškai (0–1)			

7^{D}. Kokiu funkciniu santykiu kitoje formos dalyje sugrįžta ši muzikos formos padala mažore ir kokiu santykiu minore?

Mažore vietoj buvusios _____

Minore vietoj buvusios _____

Taškai (0–3)			

8^{D}. Kuriai šios muzikos formos vietai būdingas svarbiausias preiktas?

_____

Taškai (0–1)			

9^{D}. Užrašykite taktus, kuriuose yra šiame kūrinyje svarbiausias preiktas.

_____

Taškai (0–1)			

10^{D}. Pažymėkite muzikos terminą, labiausiai tinkantį **58–83 taktuose** esančiam akompanimentui apibūdinti.

A basso ostinato
B vargonų punktas
C išlaikytas bosas
D Alberti bosas
E basso continuo
F basso profondo

Taškai (0–1)			

11^{D}. Nustatykite **84–87 ir 99–102 taktų** akordus ir užrašykite jų pavadinimus. Akordus žymėkite taip, kaip jie žymimi funkcinėje harmonijoje.

Žymėjimo pavyzdys: T, T_6, T_{46}, K_{46}, D, D_6, D_{46}, S, S_6, S_{46}, D_7, (D_7) arba D_7→ ir kt

84–87 taktų akordai: _____

99–102 taktų akordai: _____

Taškai (0–7)			

12^{D}. Užrašykite **26 takte** esančio neakordinio garso rūšies pavadinimą.

_____

Taškai (0–2)			

13^{D}. Užrašykite **1 ir 9 taktuose** esančių melizmų pavadinimus.

_____

_____

Taškai (0–3)			

14^{D}. Užrašykite muzikinių terminų *espress.* ir ***brio*** lietuvišką reikšmę.

_____

Taškai (0–2)			

Taškų suma už muzikos kūrinio D analizę iš natų (0–40)			

III. MUZIKOS KŪRYBA PAGAL PATEIKTĄ PAVYZDĮ

*Pasirinkite vieną iš trijų pateiktų (**A**, **B** ar **C**) muzikos kūrinių ištraukų. Tuščiuose pasirinktos ištraukos taktuose sukurkite kūrinio temai tinkantį harmoninį, melodinį ir ritminį pritarimą.*

A

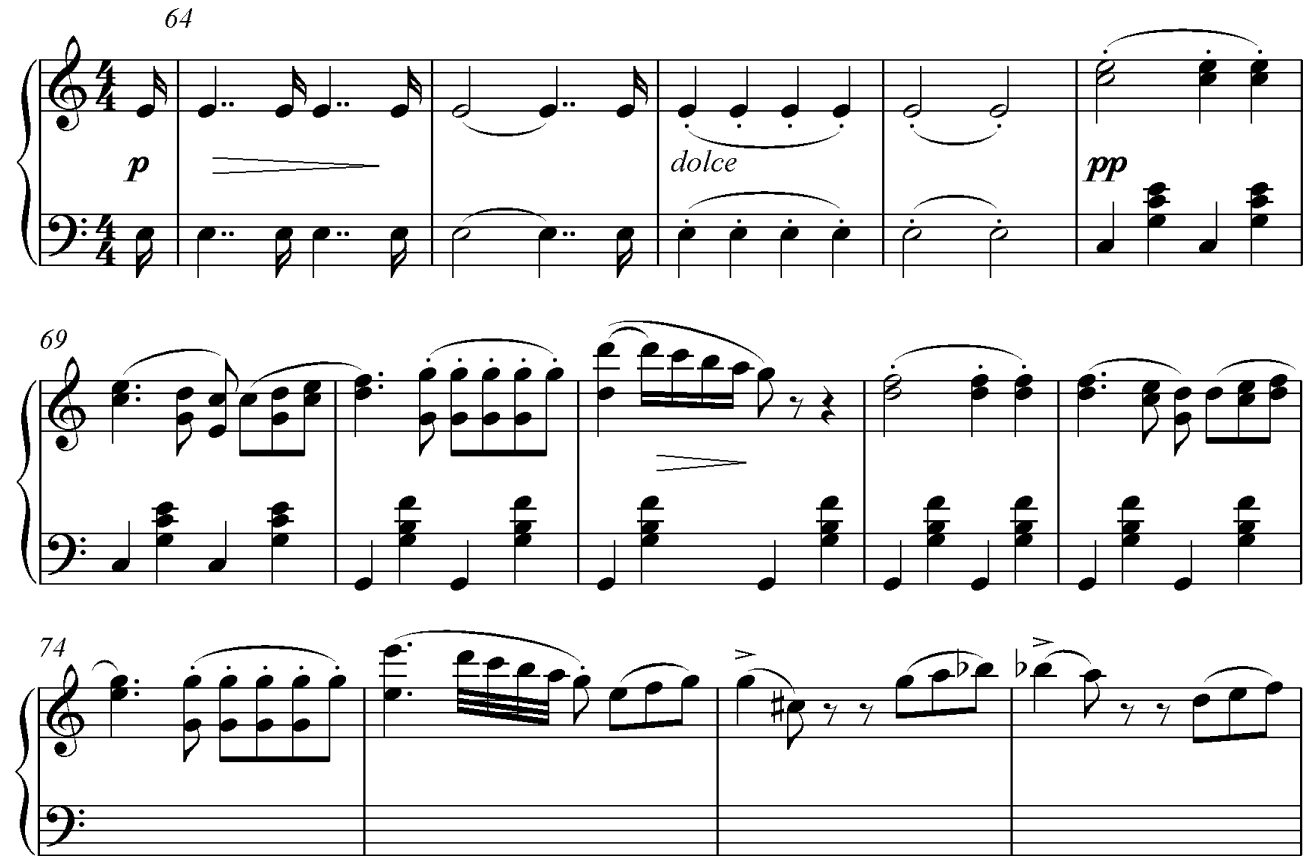

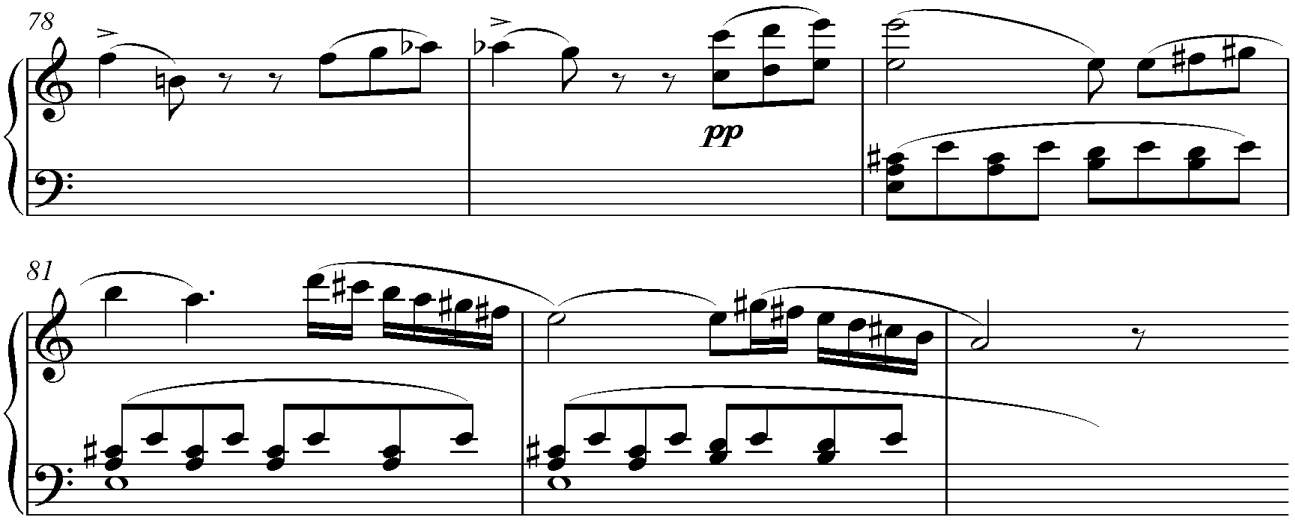

Taškai (0–10)			

B

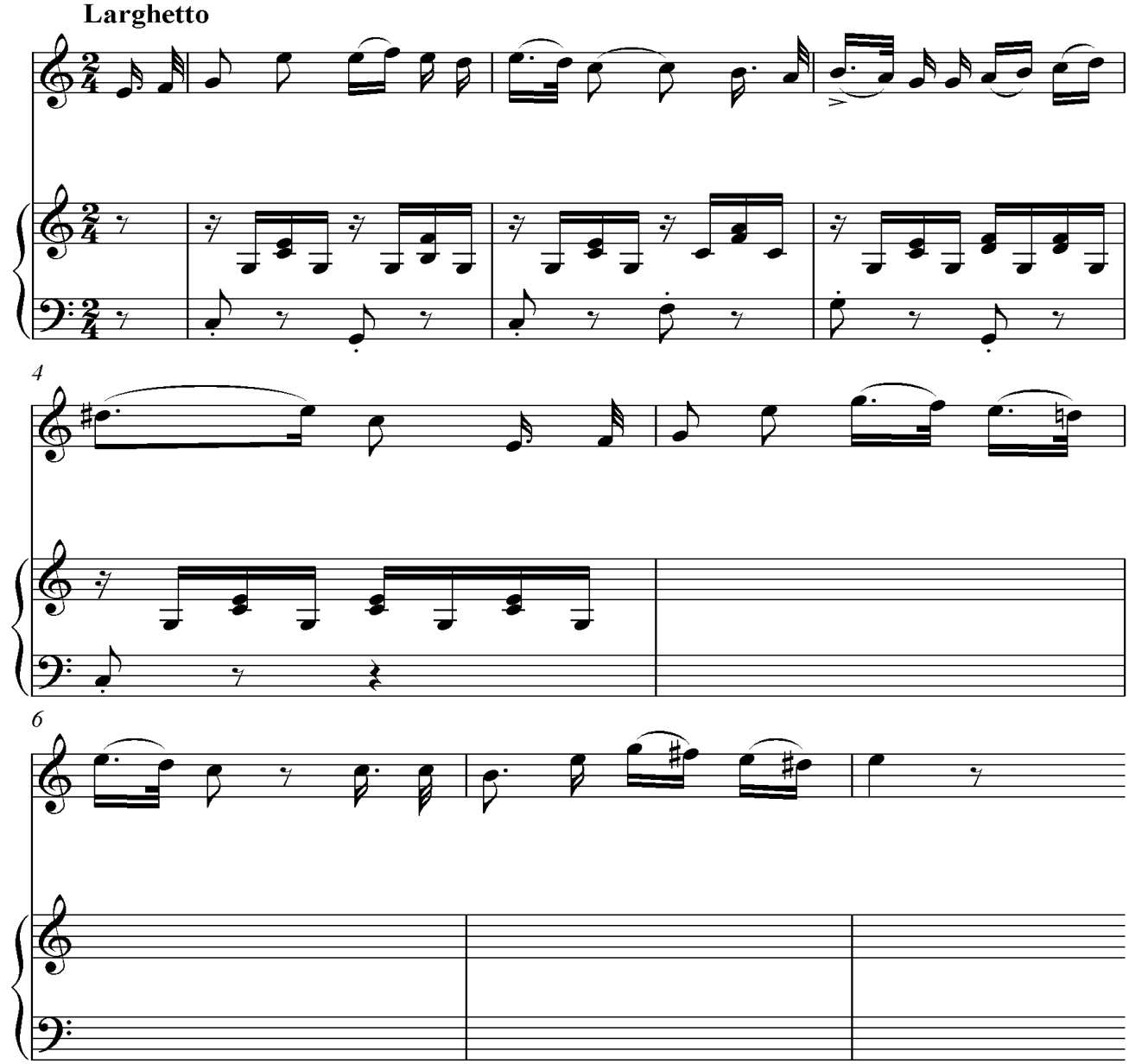

Taškai (0–10)			

C

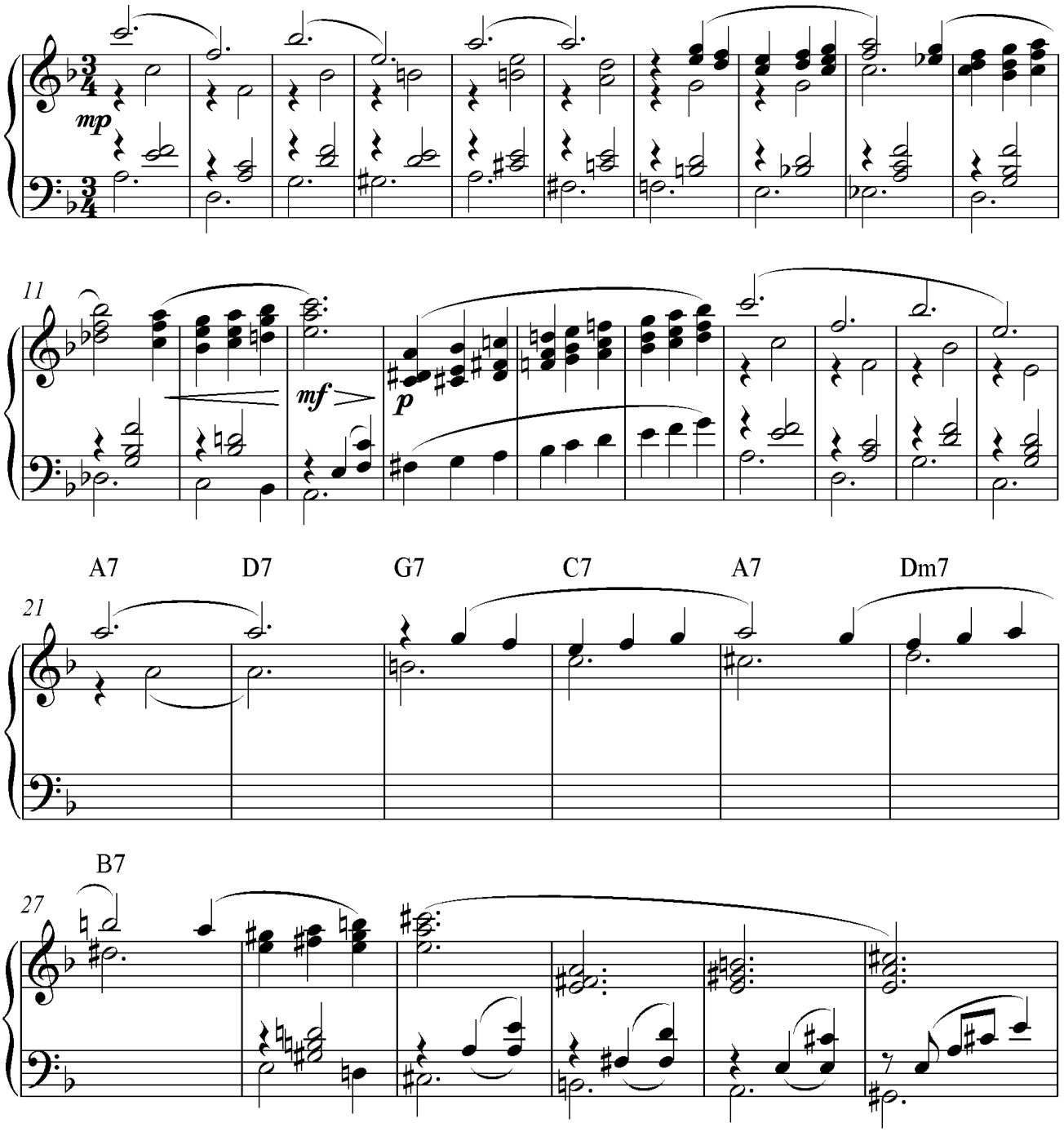

Taškai (0–10)			

Taškų suma už muzikos kūrybą (0–10)			

VERTINIMAS

MUZIKINIO MĄSTYMO TESTAS	Maksimalus taškų skaičius	Vertintojų skirti taškai		
		I	II	III
I. MUZIKINIO RAŠTINGUMO TESTAS	**20**			
I. HARMONIJOS UŽDAVINYS	**40**			
II. MUZIKOS KŪRINIO ANALIZĖ IŠ NATŲ	**40** **40**			
III. MUZIKOS KŪRYBA PAGAL PATEIKTĄ PAVYZDĮ	**10** **10**			

Taškų suma	**70** **90**			